

Mi bajod van, páros feccke,	Szárnyatokkal verdesitek,
Hogy sírva szállsz az ereszre?	Csőrötökkel tépdesitek.
Megvan még a régi fészek,	Száll a szélben tépett tolla,
Kit bántani, tudod, vétek,	Mikor szökik csiripolva...
Mért szálltok az eperfára,	Ti meg vígan csicseregve
Fa tetején száraz ágra?	Szálltok aztán fészketekbe,
Tanakodtok, panaszkodtok,	A szemetet kiszórjátok:
Ugyan miről tanácskoztok?	Istenáldás a nótátok!

Kicsi fecskék, tudjátok-e,
 Vándor fecskék, láttátok-e:
 Fészkünket is megorozták.
 Ó, mivé lett Magyarország!
 Győztes fecskék, daloljatok,
 Lelkünk remél általatok!
 Tőletek itt tán mindenki
 Megtanulja, mit kell tenni!

(Móra László.)

De érthető is a magyar nagy földszeretete. Hallottátok, tanultátok ezeréves történelmünket... Van-e még nép a világon, amely annyit vérezett ezért a földért? De nemcsak magát védelmezte, másokért is harcolt, vérezett, ha szükséges volt. Hiszen ez a föld adja az életet, az imába foglalt mindennapi kenyeret is! Magyar véren hízik a magyar búza, azért olyan ízletes. De azért tartja szentnek a kenyeret a magyar ember is. Nem vágná fel anélkül, hogy előbb keresztet ne karcolna rá a késével. Még a búzaszemen is ott látja az Üdvözítő betűjét. Ezer év alatt sokan ontották érte vérüket, adták érte életüket. Kik voltak ezek, nem tudjuk felsorolni, nincsen rá idő elég ahhoz. De elmondjátok ti azt Tóth Kálmán költeményével.

KI VOLT NAGYOBB?

Nem tudom én, melyik volt szebb,	Nem tudom én, melyik volt szebb,
Melyik dicsőbb, melyik nagyobb:	Talán az a híres László,
Az-e, aki bedöngette	Aki kivált seregéből
Keleten a nagy érckaput?	Oly magasan, mint egy zászló?

Az-e, aki hét vezérrel	S mikor királynál is nagyobb
Döntő karján sebet vágott,	Ürrá akarták őt tenni,
Hogy halálig védelmezik	El nem ment egy tapodtat sem,
Ezt a dicső, szép országot?	Mert csak magyar akart lenni.

Az-e, aki réges-régen	Vagy az, aki Isten után
Olyan nehéz halált türt el,	A legnagyobb csodát tette,
Hanem akkor is még egyet	Mikor Nándorfehérvárnál
Leütött a tábornokúrttel?	Reárohant Mohamedre?

Avagy az, ki a zászlóval,
Melyen volt a Szent Szűz képe,
Hogy ne jusson más kezébe,
Ugy ugrott le a mélységbe?

Vagy az, aki vár falánál
Karjaiban jobban bizván,
Szigetvárnál kirohant és
Ugy halt meg a holtak hídján?

Vagy az volt-e a legdiésőbb,
Hősebb, nagyobb mindannyinál,
Az a nemesifjúból lett
Világverő hollóskirály?

Vagy az, aki?... Sokan voltak!
Nem tudom én, ki volt nagyobb,
Csak áldom az Istenemet,
Amért — én is magyar vagyok!

(Tóth Kálmán.)

De fejezzük be szép kis ünnepünket. Búcsúzzunk el kedves vendégeinktől, búcsúzzunk el egymástól, az öreg iskolától, az osztálytól, ahol négy éven át együtt szántottunk, vetettünk, arattunk. Nehéz nagyon a búcsú, hiszen valamennyien a szívemhez nőttetek már s most kell eleresztenem benneteket, amikor már oly nehéz a válás. De hív a kötelesség, nem olyan időket élünk, amikor sokat lehetne érzelegni. Utravalóul a sok mindenhez, még egy költeményt szeretnék adni mindnyájatoknak. Ez a költemény csengjen fületekbe utoljára e falak között, s majdan, ha visszatértek egykor e falak közé, ahová anynyi kedves emléketek húz vissza, ezzel a költeménnyel, ennek gondolataival jöjjetek ismét haza.

SZÓZAT.

Hazádnak rendületlenül
Légy híve, ó magyar;
Bölesöd az s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.

Szabadság! Itten hordozák
Véres zászlóidat,
S elhulltanak legjobbaink
A hosszú harc alatt.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely;
Aldjon vagy verjen sors keze:
Itt élnöd, halmöd kell.

És annyi balszerenese közt,
Oly sok vizsály után,
Mégfogyva bár, de törve nem,
Él nemzet e hazán.

Ez a föld, melyen annyszor
Apáid vére folyt;
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezredév csatolt.

S népek hazája, nagy világ!
Hozzád bátran kiált:
„Egy ezredévi szenvedés
Kér éltet vagy halált!”

Itt küzdtenek honért a hős
Árpádnak hadai;
Itt törtek össze rabigát
Hunyadnak karjai.

Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiába onta vért,
S keservben annyi hú kebel
Szakadt meg a honért.